

TBMM

(S. Sayısı: 238)

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/591)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe, esas olarak da Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

20/5/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1568/2233

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5/5/2008 tarihinde kararlaştırılan “Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Yeni kurulan Devlet üniversitelerinin kadrolarında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü maddesinin yürürlükte olan (a) fıkrasının birinci paragrafındaki rektör seçimine ilişkin hükümlerinin uygulama imkanı bulunmamaktadır. Bu nedenle, uygulamada yeni kurulan Devlet üniversitelerine ilişkin kuruluş kanunlarında geçici maddelere yer verilerek bu boşluğun doldurulması yönüne gidilmiştir. Ancak, yeni bazı Devlet üniversitelerinin kuruluşuna dair 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanunun kurulan yeni üniversitelerde kurucu rektörün atanmasına ilişkin usul hükümlerini içeren geçici maddesinin Anayasaya uygunluğu sorunu nedeniyle; yeni kurulan Devlet üniversitelerine rektör atanmasına ilişkin usulün kalıcı bir şekilde düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Keza, Yükseköğretim Kurulu tarafından 2547 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan ve öğretim üyeliğine yükseltilme ve atamaya ilişkin koşulları belirleyen yönetmelik hükümlerinin 2547 sayılı Kanun hükümleriyle arasında uyum bulunmaması nedeniyle ortaya çıkan sorunları gidermek amacıyla, öğretim üyeliğine yükseltme ve atamalarla ilgili olarak asgari ölçütlerin kanunla belirlenmesine ve üniversitelerin de gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle ek ölçütler belirlenmesine imkan tanımak amacıyla, 2547 sayılı Kanunun öğretim üyeliğine yükseltme ve atamalara ilişkin hükümler içeren maddelerinde değişiklik yapılması gereği ortaya çıkmıştır.

Anayasamızın 124 üncü maddesi hükmü dolayısıyla, 2547 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde değişiklik yapılarak, başta öğretim üyeliğine yükseltilme ve atamaya ilişkin esas ve usulleri belirleyen yönetmelikler olmak üzere yükseköğretimle ilgili yönetmeliklerin kamu tüzel kişiliğini haiz Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılmasının sağlanması gerekmektedir.

Tasarı bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yeni kurulan Devlet üniversitelerinde rektör atamasına ilişkin olarak mevzuatta mevcut olan yasal boşluğun giderilmesi amacıyla, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü maddesinin yürürlükte olan (a) fıkrasının birinci paragrafında değişiklik yapılmıştır. Yapılan düzenlemede, rektör atamasına ilişkin süreçteki seçimlerin bir sonraki kurul veya makam tarafından yapılacak seçimle ilgili olarak sadece adayların sayısının sınırlanması işlevini icra ettiği vurgulanmıştır. Bu suretle, Anayasanın 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan Cumhurbaşkanının “Üniversite rektörlerini seçmek” görev ve yetkisine açıklık getirilmiş olmaktadır.

Madde 2- Madde ile, üniversitelerin gelişmişlik düzeyi itibarıyla yardımcı doçentlik kadrosuna atanabilmek için 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 23 üncü maddesinde aranan asgari şartların yanında ek koşulların da aranabilmesine imkan tanınmıştır. Ancak, bu ek koşulların Yükseköğretim Kurulunun onayı alınmak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıklar göz önünde bulundurularak belirlenmesi ve ayrıca, objektif ve denetlenebilir nitelikte olması gerekmektedir.

Madde 3- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 24 üncü maddesinde yapılması öngörülen değişiklikle, doçentlik sınavına girmek için başvuruda bulunan kişilerde aranan koşulların yeknesaklaştırılması hedeflenmiştir. Bu düzenlemeye göre, doçentlik başvurusunda bulunan kişilerin Üniversitelerarası Kurulun her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirteceği görüş çerçevesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmış olması ve ayrıca, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği kısıtlar çerçevesinde yapılan merkezî yabancı dil sınavında başarılı olunması gerekmektedir. Bu suretle, Anayasamızın 124 üncü maddesi hükmü dolayısıyla doçentlik sınavına ilişkin esas ve usulleri belirleyen yönetmeliğin kamu tüzel kişiliğini haiz Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılması sağlanmış olacaktır.

Yapılan düzenlemede ayrıca, doçentlik sınav jürisinin oluşturulmasına ve jürinin görevlerine ilişkin esaslar da belirlenmiştir.

Madde 4- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 25 inci maddesinde yapılan değişiklikle, doçentlik kadrolarına ilişkin “devamlı ve kısmî statü” ayırımı kaldırılmaktadır. Keza, üniversitelerin gelişmişlik düzeyi itibarıyla doçentlik kadrosuna atanabilmek için ek koşullar arayabilmesine imkan tanınmıştır.

Madde 5- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 26 ncı maddesinde profesörlüğe yükseltilecek atamaya ilişkin esas ve usuller yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemede, üniversitelerin gelişmişlik düzeyi itibarıyla profesörlük kadrosuna atanabilmek için 26 ncı maddede aranan asgari şartların yanında ek koşullar aranabilecektir.

2547 sayılı Kanuna eklenen geçici maddede geçiş hükümlerine yer verilmiş ayrıca, 2547 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşının, yeni kurulan Devlet üniversitelerinde görev almaları şartıyla 31 Aralık 2015 tarihine kadar, yetmiş iki yaşın dolduğu tarih olarak uygulanması hükmüne bağlanmıştır.

Madde 6- Yürürlük ve yürütme maddesidir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
Esas No.: 1/591
Karar No.: 7*

2/6/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 20/5/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 26/5/2008 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilen 1/591 esas numaralı “Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 29/5/2008 tarihli 8 inci toplantısında görüşülmüştür.

Toplantıya, Millî Eğitim Bakanı Hüseyin ÇELİK, Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu yetkilileri katılmışlardır.

Tasarıyla;

- Yeni kurulan devlet üniversitelerine rektör adayı olarak başvuran profesörler arasında Yükseköğretim Genel Kurulu'nun seçeceği üç adayın Cumhurbaşkanlığına sunulacağı ve Cumhurbaşkanınca bu üç adaydan birinin seçilerek rektör olarak atanacağı öngörülmüştür.

- Üniversitelerin, yardımcı doçentlik kadrosuna atanabilmek için 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 23 üncü maddesinde aranan asgari şartların yanı sıra Yükseköğretim Kurulu'nun onayının alınmak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilecekleri belirtilmiştir.

- Doçentlik sınavına girmek için başvuruda bulunan kişilerde aranan koşulların yeknesaklaştırılması hedeflenmiştir. Ayrıca, doçentlik sınav jürisinin oluşturulmasına ve jürinin görevlerine ilişkin esaslar yeniden düzenlenmiştir.

- Doçentlik kadrolarıyla ilgili “tam zamanlı ve yarı zamanlı statü” ayrımı kaldırılmıştır.

- Profesörlüğe yükseltilmek suretiyle atanmaya ilişkin esas ve usuller yeniden düzenlenmiştir.

- 2547 sayılı Kanuna geçici 55 inci madde eklenmiş ve bu maddedeki geçiş hükümlerine göre öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşının, yeni kurulan devlet üniversitelerinde görev almaları koşuluyla yetmişiki olacağı, bu uygulamanın 31 Aralık 2015 tarihine kadar devam edeceği hükme bağlanmıştır.

Tasarının sunuş konuşmasında Millî Eğitim Bakanı Hüseyin ÇELİK; Yükseköğretim Kanununda yeni kurulan devlet üniversitelerinin rektörlerinin nasıl atanacağına ilişkin herhangi bir hükmün bulunmadığını, daha önce çeşitli yasalarla yapılan değişikliklerin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğini, Tasarı ile bu soruna kalıcı bir çözüm getirildiğini ifade etmiştir. Ayrıca, yükseköğretim ile ilgili birçok soruna ilişkin yeni düzenlemeler yapıldığını belirtmişlerdir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde şu görüşler dile getirilmiştir:

- Bu Tasarının öğretim üyeliğine yükseltme ve akademik atamalara ilişkin getirdiği yeniliklerin olumlu olduğunu, Tasarının bir an önce yasallaştırılmasının yararlı olacağı,

- Meslek yüksekokullarının yeni bir anlayış çerçevesinde şekillenmesini ve mesleklerle ilgili kurumların ortaya çıkarılması gerektiğini,

- Türkiye’de üniversite sayısının artırılması olumlu bir gelişme olmakla birlikte eğitim kalitesinin de ihmal edilmemesi gerektiğini,

ifade etmişlerdir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerine geçilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

Tasarı metni üzerindeki kabul ve değişiklikler sırası ile aşağıda açıklanmıştır:

- Tasarı metninde yer almayan fakat Tasarı konusu ile çok yakın ilgisi nedeniyle, verilen bir önerenin kabulü ile Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince önceki yıllarda tahsil edilen gelirlerinden kullanılmayarak devreden finansman fazlalarının öncelikle Yükseköğretim Kurulunca yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projeleri ile yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi ve yurt içi ve yurt dışında öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirilmesi ile Yükseköğretim Kurulunun fiziki ve beşeri altyapısının güçlendirilmesini sağlamak amacıyla, Tasarıya çerçeve 1 inci madde olarak yeni bir madde eklenmiş ve sonraki maddeler buna göre teselsül ettirilmek suretiyle,

- Tasarının çerçeve 1 inci maddesi, çerçeve 2 nci madde olarak aynen,

- Tasarının çerçeve 2 nci maddesi, çerçeve 3 üncü madde olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

- Tasarının çerçeve 3 üncü maddesi, çerçeve 4 üncü madde olarak teselsül ettirilmiş, ayrıca, verilen bir önerge ile 2547 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci cümlesinde geçen “yılda bir kere açılır” ibaresi akademik yükselme sürecinde gereksiz zaman kaybının önüne geçilmesi gerekçesiyle, “yılda iki kere yapılır” şeklinde değiştirilmek suretiyle,

- Tasarının çerçeve 4 üncü maddesi, çerçeve 5 inci madde olarak teselsül ettirilmek suretiyle,

- Tasarının çerçeve 5 inci maddesi ile; değiştirilen 2547 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi, çerçeve 6 ncı madde olarak teselsül ettirilmek suretiyle,

- Tasarının çerçeve 5 inci maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen geçici 55 inci maddesi, verilen bir önerenin kabulü ile mevzuat hazırlama usul ve esasları çerçevesinde, kanun yazım tekniğine uygunluğunu sağlamak amacıyla çerçeve 8 inci madde olarak düzenlenmiş, geçici maddenin anlam belirsizliğine açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,

- Tasarı konusu ile çok yakın ilgisi bulunan ve Tasarının çerçeve 1 inci maddesi ile değiştirilen 2547 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafındaki vakıf üniversitelerine ilişkin hükme uygunluk sağlamak amacıyla, verilen bir önerenin kabulü ile 2547 sayılı Kanunda, herhangi bir üniversiteye veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın vakıf meslek yüksekokulu kurulup kurulamayacağı, kurulabileceksen nasıl kurulacağı konusunda uygulamada çıkan sorunları gidermek ve uygulamaya birliği sağlamak amacıyla, kamu hukuku tüzel kişiliğini haiz vakıf meslek yüksekokulunun, Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararı ile kurulması sağlanmış, Tasarı metnine çerçeve 7 nci madde olarak yeni bir madde eklenmiş ve sonraki çerçeve maddeler buna göre teselsül ettirilmek suretiyle,

- Tasarının çerçeve 6 ncı maddesinde yürürlük ve yürütme maddesi aynı çerçeve maddede düzenlenmiş, ancak 23/5/1928 tarihli ve 1322 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi yürürlük maddesi zorunluluğunu getirmemekle birlikte günümüze kadar yapılan uygulamada yürürlük ve yürütme maddelerinin tek bir maddede düzenlenmesine rastlanmadığı için verilen bir önerenin kabulü ile Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin bu uygulamasının sürdürülmesi gerekçesiyle yürürlük maddesi çerçeve 9 uncu ve yürütme maddesi de çerçeve 10 uncu madde olarak,

- Gerek ihdas edilen yeni maddeler, gerekse Komisyonumuzun kabul ettiği değişiklikler nedeniyle redaksiyon ihtiyacı duyulmuş ve Komisyon Başkanlığına verilen redaksiyon yetkisi çerçevesinde, Tasarının bütünü kanun yazım tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenmek suretiyle,

kabul edilmiştir.

- Tasarı metninde yer almamakla birlikte "Yardımcı Doçentlerin" özlük haklarına ilişkin Tasarıya yeni bir madde eklenmesine ilişkin önerge, İttüzüğün 35 ve 87 nci maddeleri gereği yeni teklif niteliğinde olduğundan söz konusu düzenlemenin müstakil bir teklif altında getirilerek incelenmesinin daha yerinde olacağı gerekçesiyle geri çekilmiştir. Bunun yanı sıra Komisyona bu hükmün sonraki çerçeve maddelerin ilgili yerine eklenmesine ilişkin yetki verilmiş ancak söz konusu önerinin sonraki çerçeve maddelerine eklenmesi, Komisyonumuzun yetkisi dahilinde olmadığından bu önerge değerlendirilememiştir.

- Tasarının tümü oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Sağlam</i>	<i>Necat Birinci</i>	<i>Yüksel Özden</i>
Kahramanmaraş	İstanbul	Muğla
Kâtip	Üye	Üye
<i>Gülşen Orhan</i>	<i>Avni Erdemir</i>	<i>Abdurrahman Arıcı</i>
Van	Amasya	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Fetani Battal</i>	<i>Cemal Taşar</i>	<i>Beytullah Asil</i>
Bayburt	Bitlis	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Fatma Nur Serter</i>	<i>Necla Arat</i>	<i>Avni Dođan</i>
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
<i>Durdu Özbolat</i>	<i>Fikri Işık</i>	<i>Sami Güçlü</i>
Kahramanmaraş	Kocaeli	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Akıf Akkuş</i>	<i>Ömer İnan</i>	<i>Abdurrahman Dodurgalı</i>
Mersin	Mersin	Sinop
Üye	Üye	Üye
<i>Hamza Yerlikaya</i>	<i>Engin Altay</i>	<i>Muharrem İnce</i>
Sivas	Sinop	Yalova

İKÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİK-
LİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MİLLİ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİK-
LİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sa-
yıylı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu mad-
desine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi-
nin önceki yıldan devreden finansman fazlası-
nın % 25’i her yıl şubat ayı sonuna kadar Yük-
seköğretim Kurulu hesabına aktarılır. Aktarılan
bu tutarı, bir yandan Yükseköğretim Kurulu büt-
çesinin (B) işaretli cetveline öz gelir diğer yan-
dan (A) işaretli cetvelin mevcut veya yeni açıl-
acak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Yük-
seköğretim Kurulu yetkilidir. Sermaye ödenek-
leri, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.

Ödenek kaydedilen tutarlar, öncelikle yük-
seköğretim kurumlarının bilimsel araştırma pro-
jeleri ile yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve
öğrenci değişim programlarının desteklenmesi,
yurt içi ve yurt dışında öğretim üyesi ve araştır-
macı yetiştirilmesi ile Yükseköğretim Kurulu-
nun fiziki ve beşeri altyapısının güçlendirilme-
si amacıyla kullanılır.

Söz konusu hizmet ve faaliyetlere ilişkin
olarak Yükseköğretim Kurulunca uygun görü-
len tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumlarına ta-
hakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Yurt içi ve
yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim
programlarının desteklenmesi ile yurt içi ve yurt
dışında öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştiril-
mesi amacıyla yükseköğretim kurumlarına
ödenen tutarlar karşılığını bir yandan ilgili yük-
seköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz
gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek
kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu
yetkilidir.

Bilimsel araştırma projelerinin desteklen-
mesi için yükseköğretim kurumlarına ödenen tu-
tarlar, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kayde-
dilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Ak-
tarılan bu tutarların harcanması ve muhasebe-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet üniversitelerinde rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından görevdeki rektörün çağrısı ile toplanacak üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek adaylar arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Rektörün görev süresi 4 yıldır. Süresi sona erenler aynı yöntemle yeniden atanabilirler. Ancak iki dönemden fazla rektörlük yapılamaz. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder. Rektör adayı seçimleri gizli oyla yapılır. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına yalnız bir isim yazabilir. Birinci toplantıda öğretim üyelerinin en az yarısının hazır bulunması şarttır. Bu sağlanamadığı takdirde toplantı 48 saat ertelenir ve nisap aranmaksızın seçime geçilir. Bu toplantıda en çok oy alan altı kişi aday olarak seçilmiş sayılır. Yükseköğretim Genel Kurulunun bu adaylar arasından seçeceği üç kişi Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Yeni kurulan üniversitelere rektör adayı olarak başvuran profesörler arasından Yükseköğretim Genel Kurulunun seçeceği üç aday Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör adaylarının seçimi ve rektörün atanması ilgili mütevelli heyet tarafından yapılır.”

MADDE 2- 2547 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin mülga (c) fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

leştirilmesine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir.”

MADDE 2- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet üniversitelerinde rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından görevdeki rektörün çağrısı ile toplanacak üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek adaylar arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Rektörün görev süresi 4 yıldır. Süresi sona erenler aynı yöntemle yeniden atanabilirler. Ancak iki dönemden fazla rektörlük yapılamaz. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder. Rektör adayı seçimleri gizli oyla yapılır. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına yalnız bir isim yazabilir. Birinci toplantıda öğretim üyelerinin en az yarısının hazır bulunması şarttır. Bu sağlanamadığı takdirde toplantı 48 saat ertelenir ve nisap aranmaksızın seçime geçilir. Bu toplantıda en çok oy alan altı kişi aday olarak seçilmiş sayılır. Yükseköğretim Genel Kurulunun bu adaylar arasından seçeceği üç kişi Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Yeni kurulan üniversitelere rektör adayı olarak başvuran profesörler arasından Yükseköğretim Genel Kurulunun seçeceği üç aday Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör adaylarının seçimi ve rektörün atanması ilgili mütevelli heyet tarafından yapılır.”

MADDE 3- 2547 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“c. Üniversiteler, yardımcı doçentlik kadrosuna atama için bu maddede aranan asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da gözönünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

MADDE 3- 2547 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24-a. Doçentlik sınavı, Üniversitelerarası Kurulca yılda bir kere açılır.

Aşağıdaki şartları haiz adaylar, Üniversitelerarası Kurulun tespit edeceği tarihe kadar, Üniversitelerarası Kurula gerekli belge ve yayınlar ile birlikte başlıca bilim dalı ile uzmanlık ve araştırma konularını da bildirerek başvururlar.

b. Doçentlik sınavına başvurabilmek için, aşağıdaki şartlar aranır:

(1) Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora veya tıpta uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak.

(2) Üniversitelerarası Kurulun her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirlediği görüş çerçevesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak.

(3) Yükseköğretim Kurulunun belirlediği kıstaslar çerçevesinde yapılan merkezi yabancı dil sınavında başarılı olmak. Bu sınavın, adayın bilim dalı ile ilgili olması şartı aranmaz. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanlar bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek zorundadırlar.

c. Üniversitelerarası Kurul, adayın başvurduğu bilim ve sanat dalından beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit eder. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir.

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“c) Üniversiteler, yardımcı doçentlik kadrosuna atama için bu maddede aranan asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

MADDE 4- 2547 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24– a) Doçentlik sınavı, Üniversitelerarası Kurulca yılda iki kere yapılır.

Aşağıdaki şartları haiz adaylar, Üniversitelerarası Kurulun tespit edeceği tarihe kadar, Üniversitelerarası Kurula gerekli belge ve yayınlar ile birlikte başlıca bilim dalı ile uzmanlık ve araştırma konularını da bildirerek başvururlar.

b) Doçentlik sınavına başvurabilmek için, aşağıdaki şartlar aranır:

(1) Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora veya tıpta uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak.

(2) Üniversitelerarası Kurulun her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirlediği görüş çerçevesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak.

(3) Yükseköğretim Kurulunun belirlediği kıstaslar çerçevesinde yapılan merkezi yabancı dil sınavında başarılı olmak. Bu sınavın, adayın bilim dalı ile ilgili olması şartı aranmaz. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanlar bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek zorundadırlar.

c) Üniversitelerarası Kurul, adayın başvurduğu bilim veya sanat dalından beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit eder. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın akademik çalışmalarının her birini değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula gönderirler. Asıl üyelerin hukuken geçerli bir mazerete dayalı olarak raporunu verememesi halinde, yedek üyelerin raporları, sırasına göre değerlendirmeye esas alınır. Değerlendirmeye esas alınan bu raporların birer örneği, eser incelemesi sonucuna ilişkin bildirim yazısı ile birlikte adaya gönderilir.

Eser incelemesinde başarılı bulunan aday, doçentlik sınav jürisi tarafından, sözlü sınava tabi tutulur. Jüri üyeleri, yapılan sözlü sınavın denetlenebilirliğini sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Sözlü sınavda başarılı olması halinde, adaya ilgili bilim dalında doçentlik unvanı verilir.

Doçentlik sınavına ilişkin esas ve usuller, Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 4- 2547 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“a. Bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosu, rektörlükçe, isteklilerin başvurması için ilan edilir. Müracaat eden adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör tespit edilir. Bu profesörler, adaylar hakkında ayrı ayrı mütalaalarını rektöre bildirirler. Rektör, bu mütalaalara dayanarak, üniversite yönetim kurulunun görüşünü de aldıktan sonra atamayı yapar.”

“c. Üniversiteler, doçentlik kadrosuna atama için, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulun-

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın akademik çalışmalarının her birini değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula gönderirler. Asıl üyelerin hukuken geçerli bir mazerete dayalı olarak raporunu verememesi halinde, yedek üyelerin raporları, sırasına göre değerlendirmeye esas alınır. Değerlendirmeye esas alınan bu raporların birer örneği, eser incelemesi sonucuna ilişkin bildirim yazısı ile birlikte adaya gönderilir.

Eser incelemesinde başarılı bulunan aday, doçentlik sınav jürisi tarafından, sözlü sınava tabi tutulur. Jüri üyeleri, yapılan sözlü sınavın denetlenebilirliğini sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Sözlü sınavda başarılı olması halinde, adaya ilgili bilim dalında doçentlik unvanı verilir.

Doçentlik sınavına ilişkin esas ve usuller, Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 5- 2547 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“a) Bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosu, rektörlükçe, isteklilerin başvurması için ilan edilir. Müracaat eden adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör tespit edilir. Bu profesörler, adaylar hakkında ayrı ayrı mütalaalarını rektöre bildirirler. Rektör, bu mütalaalara dayanarak, üniversite yönetim kurulunun görüşünü de aldıktan sonra atamayı yapar.”

“c) Üniversiteler, doçentlik kadrosuna atama için, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulun-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

durarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

MADDE 5- 2547 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“MADDE 26- a. Profesörlüğe yükseltilerek atamada;

(1) Doçentlik unvanını aldıktan sonra en az beş yıl süreyle, açık bulunan profesörlük kadrosu ile ilgili bilim alanında çalışmış olmak,

(2) Doçentlik unvanını aldıktan sonra, ilgili bilim alanında özgün yayınlar veya çalışmalar yapmış olmak,

gerekir.

Yukarıdaki (2) numaralı bentteki yayınlardan biri, başvuru dosyasında başlıca araştırma eseri olarak belirtilir.

Üniversiteler, profesörlüğe yükseltilerek atama için aranan bu asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.

b. Profesörlüğe yükseltilerek atama yapılabilmesi için;

(1) Üniversitelerde veya yüksek teknoloji enstitülerinde atama yapılacak olan profesörlük kadroları, rektörlük tarafından ilan edilir.

(2) Profesörlük kadrosuna başvuran adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini tespit etmek için üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunca en az üçü başka üniversitelerden veya yüksek teknoloji enstitülerinden olmak üzere ilan edilen kadronun bilim alanıyla ilgili beş profesör seçilir. Bu profesörler her aday için ayrı ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu-

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

durarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

MADDE 6- 2547 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 26- a) Profesörlüğe yükseltilerek atamada;

(1) Doçentlik unvanını aldıktan sonra en az beş yıl süreyle, açık bulunan profesörlük kadrosu ile ilgili bilim alanında çalışmış olmak,

(2) Doçentlik unvanını aldıktan sonra, ilgili bilim alanında özgün yayınlar veya çalışmalar yapmış olmak,

gerekir.

Yukarıdaki (2) numaralı bentteki yayınlardan biri, başvuru dosyasında başlıca araştırma eseri olarak belirtilir.

Üniversiteler, profesörlüğe yükseltilerek atama için aranan bu asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.

b) Profesörlüğe yükseltilerek atama yapılabilmesi için;

(1) Üniversitelerde veya yüksek teknoloji enstitülerinde atama yapılacak olan profesörlük kadroları, rektörlük tarafından ilan edilir.

(2) Profesörlük kadrosuna başvuran adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini tespit etmek için üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunca en az üçü başka üniversitelerden veya yüksek teknoloji enstitülerinden olmak üzere ilan edilen kadronun bilim alanıyla ilgili beş profesör seçilir. Bu profesörler her aday için ayrı ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamayı yapar.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

nun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamay yapar.

c. Profesörlüğe yükseltilecek atanan kişi, bir başka yükseköğretim kurumunda veya bir başka bilim dalında boş bulunan profesörlük kadrosuna, ancak (a) ve (b) fıkralarında belirtilen esas ve usullere uygun olarak atanabilir.”

“GEÇİCİ MADDE 55- 24 üncü maddenin değişiklikten önceki hükümleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan doçentlik başvuruları ile ilgili olarak uygulanmaya devam olunur.

30 uncu maddede öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşı, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı kanunlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra kanunlarla kurulan Devlet üniversitelerinde görev almaları şartıyla yetmişiki yaşın doldurduğu tarihtir. Bu uygulama, 31 Aralık 2015 tarihine kadar devam eder.”

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Profesörlüğe yükseltilecek atanan kişi, bir başka yükseköğretim kurumunda veya bir başka bilim dalında boş bulunan profesörlük kadrosuna, ancak (a) ve (b) fıkralarında belirtilen esas ve usullere uygun olarak atanabilir.”

MADDE 7- 2547 sayılı Kanunun Ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya ileri teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalma şartıyla meslek yüksekokulu kurulabilir. Bu meslek yüksekokulu, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır.”

MADDE 8- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“GEÇİCİ MADDE 55- 2547 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin değişiklikten önceki hükümleri, bu maddede değişiklik yapan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan doçentlik başvuruları ile ilgili olarak uygulanmaya devam olunur.

30 uncu maddede öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşı, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı kanunlar ile bilahare çıkarılacak olan kanunlarla kurulan Devlet üniversitelerinde görev almaları şartıyla yetmişiki yaşın doldurulduğu tarihtir. Bu uygulama, 31 Aralık 2015 tarihine kadar devam eder.”

MADDE 9- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Milli Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Milli Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu